

มาคิอาเวลลีกับศิลปะแห่งการครองอำนาจ *

MACHIAVELLI AND THE ART OF DOMINATION

เชาวลิต จันมณี

Chaowalit Chanmanee

เทศบาลตำบลมะขามคู่ จังหวัดระยอง

Makham Khu Subdistrict Municipality, Rayong Province

Corresponding Author E-mail: cheawlitcanmni@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดของ นิโคโล มาคิอาเวลลี ผ่านผลงานสำคัญเจ้าผู้ปกครอง ซึ่งเป็นรากฐานของปรัชญาการเมืองเชิงปฏิบัติที่เน้นการรักษาอำนาจและเสถียรภาพของรัฐ ในสภาพแวดล้อมที่ผันผวน แนวคิดหลักของมาคิอาเวลลี ได้แก่ การแยกศีลธรรมออกจากการเมือง โดยมองว่า ผู้นำควรคำนึงถึง ผลลัพธ์และความมั่นคงของรัฐมากกว่าคุณธรรม นอกจากนี้ เขายังเสนอว่า การสร้างความกลัวในหมู่ประชาชนมีประสิทธิภาพมากกว่าความรัก เพราะความกลัวช่วยให้รัฐมีเสถียรภาพมากขึ้น แนวคิดของมาคิอาเวลลีสะท้อนให้เห็นถึง ศาสตร์แห่งอำนาจที่อาศัยกลยุทธ์มากกว่าศีลธรรม โดยเน้นการรักษาภาพลักษณ์ของผู้นำ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและควบคุมประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยวิเคราะห์ผลกระทบของแนวคิดมาคิอาเวลลีต่อการเมืองปัจจุบัน เช่น การบริหารจัดการวิกฤต การสร้างภาพลักษณ์ผ่านสื่อ และการรักษาอำนาจของผู้นำ แม้แนวคิดของเขาจะถูกวิพากษ์วิจารณ์ในเชิงจริยธรรม แต่ก็ยังคงเป็นกรอบสำคัญในการทำความเข้าใจพลวัตของอำนาจและกลไกทางการเมือง ดังนั้น บทความนี้จึงมุ่งนำเสนอแนวคิดของมาคิอาเวลลี ในฐานะเครื่องมือสำคัญในการทำความเข้าใจโครงสร้างอำนาจของรัฐ และการที่ผู้นำสามารถ ปรับตัวเพื่อรักษาอำนาจในสถานการณ์ที่ซับซ้อน แนวคิดเหล่านี้ยังคงมีอิทธิพลและความเกี่ยวข้องในโลกการเมืองร่วมสมัย

คำสำคัญ: มาคิอาเวลลี; แนวคิดทางการเมือง; การครองอำนาจ

* Received January 11, 2025; Revised March 3, 2025; Accepted March 3, 2025

Abstract

This article aims to examine the political ideas of Niccolò Machiavelli through his seminal work, “The Prince,” which serves as a foundation for pragmatic political philosophy that emphasizes power maintenance and state stability in volatile environments. Machiavelli's key concepts include the separation of morality from politics, arguing that leaders should prioritize outcomes and state security over ethical principles. Additionally, he proposes that instilling fear among the populace is more effective than gaining their love, as fear ensures greater stability for the state. Machiavelli's ideas reflect a strategic rather than moralistic approach to power, highlighting the importance of maintaining a leader's image to enhance credibility and effectively govern the people. This study analyzes the impact of Machiavelli's theories on contemporary politics, including crisis management, media-driven image-building, and leadership strategies for power preservation. While his ideas have been criticized for their ethical implications, they remain fundamental to understanding power dynamics and political mechanisms in modern governance. Therefore, this article aims to present Machiavelli's theories as essential tools for comprehending state power structures and how leaders can adapt to complex political situations to retain authority. His insights continue to shape political strategies and remain highly relevant in contemporary political discourse.

Keywords: Machiavelli; Political Ideas; Domination

บทนำ

นิโคโล มาคิอาเวลลี (Niccolò Machiavelli) เป็นนักคิดทางการเมืองชาวอิตาลีในยุคฟื้นฟูศิลปวิทยา (Renaissance) ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทฤษฎีการเมืองเชิงปฏิบัติ (Pragmatic Political Theory) ผลงานสำคัญของเขาเจ้าผู้ปกครองซึ่งเขียนขึ้นในปี ค.ศ. 1513 กลายเป็นต้นแบบของแนวคิดเกี่ยวกับการปกครองและการรักษาอำนาจของผู้นำ ในสถานการณ์ที่เต็มไปด้วยความขัดแย้งและการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (พจนานุกรมสาระกุล, 2561)

บริบททางการเมืองในยุคของมาคิอาเวลลี เป็นช่วงเวลาฟื้นฟูรัฐอิตาลี เช่น ฟลอเรนซ์ เวนิส และมิลาน ต้องเผชิญกับความไม่มั่นคงทางอำนาจและการแทรกแซงจากอาณาจักรภายนอก เช่น ฝรั่งเศสและจักรวรรดิโรมันอันศักดิ์สิทธิ์ สถานการณ์เหล่านี้ก่อให้เกิดการแข่งขันระหว่างผู้นำที่ต้องใช้ กลยุทธ์ที่เด็ดขาดและยืดหยุ่น เพื่อรักษาอำนาจ (Najemy, 2006) มาคิอาเวลลีจึงให้ความสำคัญกับ การใช้เล่ห์กลและการแยกศีลธรรมออกจากการเมือง ซึ่งเป็นแนวคิดที่ยังคงปรากฏให้เห็นในโลกการเมืองปัจจุบัน

แม้ว่าบริบททางการเมืองจะเปลี่ยนแปลงไป แต่ การต่อสู้เพื่ออำนาจยังคงเป็น หัวใจสำคัญของการเมืองในยุคปัจจุบัน ตัวอย่างเช่น การแข่งขันระหว่างมหาอำนาจในเวทีโลก เช่น สหรัฐอเมริกา จีน และรัสเซีย ที่ต่างใช้ กลยุทธ์ทางการทูต เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี เพื่อรักษาอิทธิพลของตน คล้ายกับยุคนครรัฐอิตาลีที่ต้องแข่งขันกันเพื่อความอยู่รอดทางการเมือง นอกจากนี้ การปกครองภายในของหลายประเทศยังสะท้อนแนวคิดของ มาคิอาเวลลี เช่น การใช้ภาพลักษณ์ของผู้นำเพื่อสร้างความชอบธรรม และ การตัดสินใจที่เด็ดขาดเพื่อรักษาเสถียรภาพของรัฐ (Skinner, 2000)

ดังนั้น ผู้เขียนจึงสนใจที่จะศึกษาแนวคิดของมาคิอาเวลลีเกี่ยวกับการปกครองและการรักษาอำนาจ พร้อมทั้งเปรียบเทียบแนวคิดดังกล่าวกับสถานการณ์ทางการเมืองปัจจุบัน เพื่อทำความเข้าใจว่าวิถีคิดของเขายังคงมีอิทธิพลต่อโครงสร้างอำนาจและยุทธศาสตร์การเมืองในยุคสมัยใหม่เพื่อนำเสนอองค์ความรู้ใหม่ที่สามารถอธิบายถึงความเชื่อมโยงระหว่างปรัชญาการเมืองในอดีตกับการปฏิบัติในโลกการเมืองสมัยใหม่ โดยเฉพาะในเรื่องของการจัดการอำนาจ การสร้างเสถียรภาพในรัฐ และการปรับตัวของผู้นำในสถานการณ์ที่ซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

ชีวิตและบริบททางการเมืองในยุคของมาคิอาเวลลี

ชีวิตและความเป็นมาของนิโคโล มาคิอาเวลลี

นิโคโล มาคิอาเวลลี (Niccolò Machiavelli) เกิดเมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม ค.ศ. 1469 ที่เมืองฟลอเรนซ์ ประเทศอิตาลี เกิดในช่วงเวลาที่อิตาลีแบ่งแยกเป็นรัฐเล็ก ๆ หลายรัฐ เช่น ฟลอเรนซ์ เวนิส มิลาน และเนเปิลส์ (ELCPG, n.d.) เขาเติบโตในครอบครัวชนชั้นกลางและได้รับการศึกษาที่ดี โดยเฉพาะในด้านไวยากรณ์ วาทศาสตร์ และภาษาละติน แต่ในยุคนั้นมีการแข่งขันกันเพื่ออำนาจและอิทธิพล ความไม่มั่นคงทางการเมืองในยุคนั้นจึงส่งผลกระทบต่อแนวคิดของมาคิอาเวลลี (Greelane, 2019) และในปี ค.ศ. 1494 มาคิอาเวลลีก็เริ่มทำงานในตำแหน่งนักการทูตและข้าราชการภายใต้รัฐบาล

สาธารณรัฐฟลอเรนซ์ (ภาวิดา รังสี, 2565) เขาได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติภารกิจทางการเมืองหลายครั้ง ทำให้มีโอกาสพบปะและสังเกตพฤติกรรมของผู้นำและรัฐต่าง ๆ ในยุโรป

ยุคที่มาคิอาเวลลีมีชีวิตอยู่เป็นช่วงเวลาที่ยุโรปกำลังแบ่งแยกเป็นรัฐเล็ก ๆ หลายรัฐ แต่ละรัฐมีการต่อสู้แย่งชิงอำนาจกันอย่างต่อเนื่อง เมืองฟลอเรนซ์เองก็เผชิญกับความไม่แน่นอนทางการเมือง มีการเปลี่ยนแปลงอำนาจระหว่างตระกูลเมดิชีและสาธารณรัฐ ในปี ค.ศ. 1512 ตระกูลเมดิชีกลับมามีอำนาจอีกครั้ง มาคิอาเวลลีถูกกล่าวหาว่ามีส่วนร่วมในแผนการต่อต้านพวกเขา ส่งผลให้เขาถูกจับกุมและถูกทรมาน แม้จะได้รับการปล่อยตัวในภายหลัง แต่เขาก็ถูกเนรเทศออกจากวงการเมือง (กองบรรณาธิการศิลปวัฒนธรรม, 2567) ในเวลาที่ถูกเนรเทศ มาคิอาเวลลีได้เขียนผลงานสำคัญหลายชิ้น รวมถึง *The Prince* ซึ่งเป็นหนังสือที่ให้คำแนะนำแก่ผู้นำในการปกครองและรักษาอำนาจ เนื้อหาในหนังสือเล่มนี้สะท้อนถึงประสบการณ์และการสังเกตของเขาในโลกการเมืองที่เต็มไปด้วยความไม่แน่นอน มาคิอาเวลลีเสียชีวิตเมื่อวันที่ 21 มิถุนายน ค.ศ. 1527 แม้ว่าในช่วงชีวิตของเขาจะไม่ได้รับการยอมรับมากนัก แต่ผลงานของเขา โดยเฉพาะ *The Prince* ได้กลายเป็นรากฐานสำคัญของปรัชญาการเมืองสมัยใหม่ แนวคิดของเขาเน้นความเป็นจริงในทางการเมือง แยกแยะระหว่างศีลธรรมและการปกครอง และชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการใช้กลยุทธ์เพื่อรักษาอำนาจ

การวิเคราะห์บริบทของมาคิอาเวลลี

1. ผลกระทบจากโครงสร้างทางการเมืองในยุคฟื้นฟูศิลปวิทยา (Renaissance) เป็นช่วงเวลาสำคัญในประวัติศาสตร์ยุโรปที่มีการฟื้นตัวของวัฒนธรรม ศิลปะ และปรัชญา อย่างไรก็ตาม ในด้านการเมือง อิตาลีในยุคนี้ถูกแบ่งแยกเป็นนครรัฐอิสระหลายแห่ง เช่น ฟลอเรนซ์ เวนิส มิลาน และเนเปิลส์ ซึ่งแต่ละแห่งมีระบบการปกครองและนโยบายที่แตกต่างกัน การแข่งขันและความขัดแย้งระหว่างนครรัฐเหล่านี้ส่งผลให้เกิดความไม่แน่นอนและการแย่งชิงอำนาจที่รุนแรง นครรัฐเหล่านี้ มักมีการแทรกแซงจากอำนาจภายนอก เช่น ฝรั่งเศส สเปน และจักรวรรดิโรมันอันศักดิ์สิทธิ์ ทำให้สถานการณ์ทางการเมืองมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น การรุกรานของชาร์ลส์ที่ 8 แห่งฝรั่งเศสในปี ค.ศ. 1494 ซึ่งเป็นเหตุการณ์สำคัญที่มาคิอาเวลลีได้เฝ้าสังเกตและนำมาวิเคราะห์ในภายหลังในหนังสือ *The Prince* Britannica. (n.d.)

สำหรับนครรัฐฟลอเรนซ์ที่มาคิอาเวลลีเกิดและทำงานนั้น ถูกปกครองสลับไปมาระหว่างระบบสาธารณรัฐและตระกูลเมดิชี (Medici) ซึ่งเป็นตระกูลผู้ทรงอิทธิพลที่มักใช้ทั้งการปกครองแบบกตัญญูและการควบคุมเศรษฐกิจเพื่อรักษาอำนาจ มาคิอาเวลลีใช้

ประสบการณ์ในพลเรือนมาพัฒนาแนวคิดเกี่ยวกับวิธีการรักษาเสถียรภาพในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน โดยเฉพาะการใช้อำนาจและภาพลักษณ์ของผู้นำเป็นเครื่องมือสำคัญ (Najemy, 2006) และมาคิอาเวลลีมองว่า ในยุคแห่งความผันผวนนี้ การปกครองที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยความยืดหยุ่นและการใช้กลยุทธ์ที่เหมาะสม เขาชี้ให้เห็นว่าผู้นำที่ประสบความสำเร็จไม่จำเป็นต้องมีคุณธรรมสูงสุด แต่ต้องมีความสามารถในการจัดการปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงของรัฐ ซึ่งอาจรวมถึงการใช้เล่ห์กล การสร้างความกลัว และการจัดการความคาดหวังของประชาชน แนวคิดเหล่านี้เป็นรากฐานของสิ่งที่เรียกว่า “การเมืองเชิงปฏิบัติ” (Political Realism) ซึ่งยังคงมีอิทธิพลอย่างมากต่อวิทยาการทางการเมืองในยุคปัจจุบัน (Skinner, 2000) จากการวิเคราะห์ผลกระทบของโครงสร้างทางการเมืองในยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาแสดงให้เห็นว่า แนวคิดของมาคิอาเวลลีไม่เพียงเป็นผลผลิตของความคิดเชิงปรัชญา แต่ยังเป็นปฏิกิริยาต่อสถานการณ์ที่เขาเผชิญในโลกแห่งความเป็นจริง ซึ่งเต็มไปด้วยการแย่งชิงอำนาจ ความผันผวน และการแทรกแซงจากภายนอก

2. บทบาทของมาคิอาเวลลีในฐานะนักการทูต นิโคโล มาคิอาเวลลีได้รับตำแหน่งสำคัญในฐานะเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลสาธารณรัฐฟลอเรนซ์ในปี ค.ศ. 1498 หลังจากการล่มสลายของตระกูลเมดิชีชั่วคราว บทบาทของเขาในฐานะนักการทูตและข้าราชการทำให้เขามีโอกาสเฝ้าสังเกตและวิเคราะห์โครงสร้างอำนาจของรัฐต่าง ๆ ทั่วยุโรป โดยเฉพาะรัฐที่มีความสำเร็จในการรักษาอำนาจท่ามกลางความผันผวนทางการเมือง ตัวอย่างที่เด่นชัดคือการสังเกตกลยุทธ์ของซีซาร์ บอร์เจีย (Cesare Borgia) ผู้นำที่มาคิอาเวลลีชื่นชมในเรื่องการใช้ความเด็ดขาดและเล่ห์กลในการควบคุมอำนาจ (Britannica, n.d.) ระหว่างที่ดำรงตำแหน่งในรัฐบาลฟลอเรนซ์ มาคิอาเวลลีมีบทบาทในภารกิจทางการทูตที่สำคัญหลายครั้ง เช่น การเจรจากับพระเจ้าหลุยส์ที่ 12 แห่งฝรั่งเศส และการพบปะกับซีซาร์ บอร์เจีย เพื่อสร้างความสัมพันธ์ทางการเมืองและการทหารระหว่างฟลอเรนซ์กับรัฐเหล่านั้น เขาได้เรียนรู้จากภารกิจเหล่านี้ว่า การเมืองไม่ได้ขึ้นอยู่กับศีลธรรมเพียงอย่างเดียว แต่เกี่ยวข้องกับจัดการอำนาจอย่างมีประสิทธิภาพและการใช้กลยุทธ์เพื่อสร้างความได้เปรียบในสถานการณ์ที่ซับซ้อน (Najemy, 2006) มาคิอาเวลลีถือว่า ซีซาร์ บอร์เจีย เป็นต้นแบบของ “เจ้านาย” ในอุดมคติ เพราะบอร์เจียสามารถรวบรวมอำนาจและควบคุมสถานการณ์ได้อย่างชาญฉลาด แม้จะต้องใช้วิธีการที่โหดร้ายหรือผิดจริยธรรม มาคิอาเวลลีชื่นชมความสามารถของบอร์เจียในการสร้างภาพลักษณ์ที่น่าเกรงขามและใช้เล่ห์กลเพื่อจัดการกับศัตรูทางการเมือง สิ่งนี้สะท้อนในงานเขียนของเขา The Prince ที่เสนอให้ผู้นำเน้นการสร้างความกลัวในหมู่ประชาชนมากกว่าความรัก เพื่อรักษาเสถียรภาพของรัฐ (Skinner,

2000)

บทบาทของมาคิอาเวลลีในฐานะนักการทูตเปิดโอกาสให้เขาเผชิญกับความเป็นจริงของการเมือง ซึ่งไม่ได้เป็นไปตามอุดมคติของศีลธรรมที่เคร่งครัด แต่ต้องอาศัยความยืดหยุ่นและกลยุทธ์ที่เหมาะสม บทเรียนเหล่านี้ส่งผลต่อการพัฒนาแนวคิดของเขาเกี่ยวกับการจัดการอำนาจ และกลายเป็นรากฐานของทฤษฎีการเมืองเชิงปฏิบัติในยุคปัจจุบัน (Britannica, n.d.) การทำงานในฐานะนักการทูตช่วยเสริมสร้างมุมมองที่สมจริงและชัดเจนในเรื่องการปกครอง แนวคิดเหล่านี้ไม่เพียงสะท้อนถึงประสบการณ์ของเขาในยุคนั้น แต่ยังคงความสำคัญในทางการเมืองยุคใหม่ โดยเฉพาะในประเด็นของการสร้างเสถียรภาพและการบริหารจัดการวิกฤตในสถานการณ์ที่ซับซ้อน

3. มุมมองที่แยกศีลธรรมจากการปกครอง หนึ่งในแนวคิดที่โดดเด่นที่สุดของนิโคโล มาคิอาเวลลี คือการแยกศีลธรรมออกจากการเมือง ซึ่งเป็นการพลิกโฉมความคิดทางการเมืองในยุคของเขา โดยก่อนหน้านี้ นักคิดและปรัชญาส่วนใหญ่มักจะยึดถือว่าผู้นำควรมีศีลธรรมและคุณธรรมที่สูงส่ง เช่นเดียวกับหลักคำสอนของศาสนาคริสต์ที่มองว่าการปกครองควรเป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชนและสังคมโดยรวม (Skinner, 2000) มาคิอาเวลลีในผลงาน The Prince (เจ้าชาย) เสนอว่า ผู้นำไม่จำเป็นต้องยึดมั่นในศีลธรรมเสมอไป แต่ควรคำนึงถึงผลลัพธ์ที่ช่วยรักษาอำนาจและความมั่นคงของรัฐ เขาเชื่อว่าผู้นำที่ประสบความสำเร็จต้องพร้อมที่จะใช้วิธีการใด ๆ ก็ตาม ไม่ว่าจะขัดกับศีลธรรมตราบใดที่สามารถบรรลุเป้าหมายได้ ความคิดนี้มักถูกตีความว่าเป็นการสนับสนุน “อุดมการณ์แบบมาคิอาเวลเลียน” ซึ่งเน้นความเป็นจริงเหนืออุดมคติ (Britannica, n.d.) และมาคิอาเวลลียังเสนออีกว่า ผู้นำควรสร้างความกลัวให้ประชาชนมากกว่าความรัก เพราะความกลัวเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมและรักษาเสถียรภาพของรัฐ ในขณะที่ความรักอาจเปลี่ยนแปลงได้ง่ายตามสถานการณ์ เขาอธิบายว่าความกลัวที่ควบคุมด้วยเหตุผลและหลีกเลี่ยงความเกลียดชังจะช่วยเสริมสร้างอำนาจให้มั่นคง (Mansfield, 2024)

แม้ว่ามาคิอาเวลลีจะสนับสนุนการใช้กำลังหรือเล่ห์กลในบางกรณี แต่เขาก็เตือนว่าผู้นำไม่ควรใช้ความโหดร้ายโดยไม่จำเป็น เพราะอาจทำให้ประชาชนเกลียดชังและนำไปสู่การสูญเสียอำนาจในที่สุด ดังนั้น มาคิอาเวลลีไม่ได้เสนอให้ผู้นำปกครองด้วยความโหดเหี้ยมอย่างไร้ขอบเขต แต่ควรใช้ความโหดร้ายเป็นกลยุทธ์ที่เหมาะสมในสถานการณ์ที่จำเป็นเท่านั้น (Najemy, 2006) ตัวอย่างเช่น ในงานของมาคิอาเวลลีที่สะท้อนแนวคิดนี้คือการยกย่องซีซาร์ บอร์เจีย (Cesare Borgia) ซึ่งเป็นผู้นำที่สามารถรวมอำนาจได้ด้วยการใช้เล่ห์กลและความเด็ดขาด บอร์เจียแสดงให้เห็นถึงการตัดสินใจที่ขัดต่อศีลธรรม เช่น การกำจัด

พันธมิตรที่อาจกลายเป็นศัตรูในอนาคต แต่ก็สามารถสร้างความมั่นคงให้กับรัฐได้ในระยะสั้น มุมมองนี้ชี้ให้เห็นว่ามาคิอาเวลลีให้ความสำคัญกับความสำเร็จและเสถียรภาพของรัฐมากกว่าคุณค่าทางศีลธรรม (Britannica, n.d.)

สรุปได้ว่า แนวคิดของมาคิอาเวลลีเกี่ยวกับการแยกศีลธรรมจากการปกครองเน้นย้ำถึงความเป็นจริงในโลกการเมือง โดยแสดงให้เห็นว่าศีลธรรมอาจไม่ใช่เครื่องมือที่เพียงพอในการปกครองที่มีประสิทธิภาพ แม้ว่ามุมมองนี้จะได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ในเชิงจริยธรรม แต่มันยังคงมีอิทธิพลต่อการศึกษาทางการเมืองในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะในบริบทที่ต้องการความเด็ดขาดในการบริหารจัดการและการรักษาเสถียรภาพในสถานการณ์ที่ซับซ้อน

หลักการสำคัญใน The Prince และศิลปะแห่งการครองอำนาจ

The Prince หรือ เจ้าผู้ปกครอง เป็นผลงานของนิโคโล มาคิอาเวลลี นักปรัชญาการเมืองชาวอิตาลี ที่นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการปกครองและการรักษาอำนาจของผู้นำ หนังสือเล่มนี้มีอิทธิพลอย่างมากต่อวงการการเมืองและการปกครองทั่วโลก จากการศึกษาผู้เขียนเรียบเรียงได้ดังนี้

1. มาคิอาเวลลีมองว่า ศาสนาเป็นเครื่องมือที่ทรงพลังในการควบคุมประชาชน ผู้นำที่แสดงตนว่าเคร่งศาสนาไม่เพียงแต่สร้างความเชื่อถือในสายตาของประชาชน แต่ยังสร้างความชอบธรรมในการปกครอง การใช้ศาสนาในลักษณะนี้ช่วยป้องกันความขัดแย้งและการต่อต้านจากประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม มาคิอาเวลลีไม่ได้สนับสนุนการปกครองที่มุ่งเน้นศีลธรรมศาสนาโดยตรง แต่เน้นการใช้ศาสนาในฐานะเครื่องมือทางการเมืองเพื่อรักษาอำนาจ (Aong, 2015)

2. ความกลัวเป็นเครื่องมือที่มีเสถียรภาพกว่าความรัก เนื่องจากความรักของประชาชนอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามอารมณ์หรือสถานการณ์ แต่ความกลัวที่มาพร้อมกับการควบคุมอย่างมีเหตุผลสามารถรักษาความสงบเรียบร้อยได้ อย่างไรก็ตาม เขาเตือนว่าผู้นำไม่ควรทำให้ประชาชนเกลียดชัง เพราะความเกลียดชังอาจนำไปสู่การกบฏหรือการต่อต้านได้ ดังนั้น ความสมดุลระหว่างความกลัวและการหลีกเลี่ยงความเกลียดชังเป็นสิ่งสำคัญในการปกครอง (Skinner, 2000)

3. มาคิอาเวลลีมองว่า การใช้เล่ห์กลและความยืดหยุ่นในการปกครอง เพราะคุณธรรมอาจไม่เพียงพอในการรักษาอำนาจ ผู้นำที่ยึดมั่นในความซื่อสัตย์หรือคุณธรรมในทุกสถานการณ์อาจตกเป็นเหยื่อของศัตรูที่ฉลาดและใช้เล่ห์กล ดังนั้น ผู้นำควรมีความ

ยืดหยุ่นในการปรับตัวต่อสถานการณ์และพร้อมที่จะใช้วิธีการที่หลากหลายเพื่อรักษาอำนาจ แม้จะขัดกับศีลธรรมบ้าง แนวคิดนี้สะท้อนถึงการปฏิบัติที่เน้นความสำเร็จเป็นหลักมากกว่าความถูกต้องทางจริยธรรม (Britannica, n.d.)

4. การตัดสินใจอย่างเด็ดขาดและรวดเร็ว เป็นคุณสมบัติสำคัญที่มากิอาเวลลีเห็นว่า ผู้นำควรมีในสถานการณ์วิกฤต การลังเลอาจส่งผลให้ศัตรูฉวยโอกาสหรือเกิดความไม่มั่นคงในรัฐ การตัดสินใจที่รวดเร็วและมั่นใจสามารถป้องกันปัญหาในระยะยาวได้ อย่างไรก็ตาม การตัดสินใจควรอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลที่ถูกต้องและการคาดการณ์ที่รอบคอบ มิฉะนั้นอาจนำไปสู่ความเสียหายที่แก้ไขได้ยาก (Najemy, 2006)

5. การรักษาภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือ แม้ว่ามากิอาเวลลีจะสนับสนุนการใช้เล่ห์กล แต่เขาเชื่อว่าภาพลักษณ์ที่ดีและความน่าเชื่อถือเป็นปัจจัยสำคัญในการรักษาอำนาจ หากผู้นำถูกมองว่าไม่น่าเชื่อถือหรือไร้จริยธรรม ประชาชนอาจสูญเสียความไว้วางใจและนำไปสู่ความวุ่นวาย การสร้างภาพลักษณ์ที่เคร่งศาสนา ซื่อสัตย์ และยุติธรรมเป็นกลยุทธ์ที่มากิอาเวลลีสนับสนุน แม้ว่าผู้นำอาจไม่เป็นเช่นนั้นจริง ๆ ก็ตาม (Mansfield, 2024)

สรุปได้ว่า แนวคิดของมากิอาเวลลีในแต่ละข้อแสดงถึงมุมมองที่เน้นความเป็นจริงและผลลัพธ์ในการปกครอง เขาเสนอว่าผู้นำควรพร้อมที่จะปรับตัว ใช้เล่ห์กล และสร้างความกลัวเพื่อรักษาอำนาจในสถานการณ์ที่ซับซ้อน อย่างไรก็ตาม การปฏิบัติเหล่านี้ควรอยู่ในกรอบที่สมดุลเพื่อป้องกันผลกระทบด้านลบ เช่น ความเกลียดชังจากประชาชนหรือการสูญเสียความน่าเชื่อถือในระยะยาว

ผลกระทบของแนวคิดมากิอาเวลลีต่อการเมืองยุคปัจจุบัน

ในโลกการเมืองยุคปัจจุบัน หลายแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารอำนาจ การรักษาเสถียรภาพของรัฐ และกลยุทธ์ในการปกครอง ยังคงสะท้อนให้เห็นอิทธิพลของแนวคิดที่เสนอโดยนิโคโล มาคิอาเวลลี ผ่านผลงานคลาสสิกของเขา The Prince แม้ผลงานนี้จะถูกเขียนขึ้นเมื่อกว่า 500 ปีก่อน แต่มันได้สร้างรากฐานให้กับศาสตร์การเมืองสมัยใหม่ โดยเฉพาะในเรื่องของการแยกการปกครองออกจากศีลธรรม และการเน้นความเป็นจริง (Realpolitik) ในการบริหารจัดการอำนาจ ผู้นำในยุคปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นในระดับประเทศ ภูมิภาค หรือระดับองค์กร จึงมักต้องเผชิญกับความซับซ้อนของสถานการณ์ทางการเมือง ความต้องการของประชาชน และแรงกดดันจากนานาชาติ ทำให้หลายครั้งพวกเขาต้องอาศัยกลยุทธ์ที่สะท้อนแนวคิดของมากิอาเวลลี เช่น การรักษาภาพลักษณ์

การตัดสินใจอย่างเด็ดขาด และการปรับตัวตามสถานการณ์ แม้ว่าแนวคิดบางประการอาจถูกมองว่าไม่สอดคล้องกับจริยธรรม แต่มันกลับแสดงถึงความจริงที่ชัดเจนในโลกการเมืองที่เต็มไปด้วยความไม่แน่นอน ดังนั้น ผลกระทบของแนวคิดมาคิอาเวลลีจึงมีผลต่อการเมืองยุคปัจจุบันมากมายหลายประการ โดยผู้เขียนเรียบเรียงได้ดังนี้

1. หนึ่งในแนวคิดที่สำคัญที่สุดของมาคิอาเวลลี คือการแยกศีลธรรมออกจากการเมือง (The Separation of Ethics From Politics) ซึ่งเป็นการปฏิบัติความคิดในยุคของเขา ก่อนหน้ามาคิอาเวลลี นักคิดส่วนใหญ่เชื่อว่าการปกครองควรสอดคล้องกับคุณธรรมและหลักศีลธรรม เช่น ความยุติธรรม ความเมตตา และความซื่อสัตย์ แต่สำหรับมาคิอาเวลลี การปกครองรัฐต้องยึดอยู่บนพื้นฐานของ “ความจริง” และ “ความอยู่รอด” ของรัฐมากกว่าคุณค่าทางศีลธรรม (กษิติศ รอดน้อย และพระชาณรงค์ ประเสริฐศรี, 2566) โดยมาคิอาเวลลีให้เหตุผลว่า โลกการเมืองเต็มไปด้วยความไม่แน่นอนและการแข่งขันระหว่างอำนาจ ดังนั้น ผู้นำที่ยึดมั่นในศีลธรรมอย่างเคร่งครัดอาจตกเป็นเหยื่อของศัตรูที่มีความชาญฉลาดและไม่ยึดมั่นในศีลธรรม เช่นเดียวกับคำกล่าวของเขาใน The Prince ที่ว่า “หากผู้นำต้องเลือกระหว่างการเป็นคนดีตามหลักศีลธรรมและการทำให้รัฐอยู่รอด เขาควรเลือกอย่างหลัง” (Mansfield, 2024) แนวคิดนี้สะท้อนให้เห็นในกรณีที่ผู้นำตัดสินใจโดยยึดผลประโยชน์ของรัฐเป็นที่ตั้ง แม้ว่าจะขัดต่อหลักศีลธรรม ตัวอย่างเช่น นโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่หลายรัฐเลือกใช้วิธีการที่ขัดต่อจริยธรรม เช่น การสอดแนมประชาชนหรือการใช้อำนาจกดขี่กลุ่มต่อต้าน เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและป้องกันภัยคุกคาม และการเจรจาทางการเมืองระหว่างประเทศ ที่ผู้นำอาจจับมือกับประเทศที่มีประวัติด้านสิทธิมนุษยชนที่ไม่ดี เพียงเพื่อแลกกับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจหรือความมั่นคงทางการทหาร

แนวคิดการแยกศีลธรรมออกจากการเมืองได้รับการวิพากษ์วิจารณ์อย่างหนักว่าเป็นการส่งเสริมความโหดร้ายและการใช้อำนาจในทางที่ผิด อย่างไรก็ตาม มาคิอาเวลลีไม่ได้สนับสนุนการปกครองที่โหดร้ายโดยไร้เหตุผล เขาเตือนว่าผู้นำต้องใช้กลยุทธ์เหล่านี้เฉพาะในสถานการณ์ที่จำเป็นเพื่อรักษาเสถียรภาพของรัฐเท่านั้น (Najemy, 2006) ดังนั้น การแยกศีลธรรมออกจากการเมืองของมาคิอาเวลลีจึงเป็นการเน้นถึงความสำคัญของการใช้เหตุผลและกลยุทธ์ที่เหมาะสมเพื่อรักษาอำนาจและความมั่นคงของรัฐ แม้ว่าแนวคิดนี้จะขัดกับจริยธรรมในบางแง่มุม แต่ก็แสดงถึงความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับธรรมชาติของการเมือง ซึ่งยังคงมีอิทธิพลต่อการบริหารและการปกครองในยุคปัจจุบัน

2. การใช้เล่ห์กลและความยืดหยุ่นในการปกครอง มาคิอาเวลลีเชื่อว่าผู้นำที่ดีต้องมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รวมถึงการใช้

เล่ห์กลเมื่อจำเป็น เพื่อรักษาอำนาจและความมั่นคงของรัฐ เขาเน้นว่าการปกครองที่ยึดมั่นในคุณธรรมเพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอในโลกที่เต็มไปด้วยการแข่งขันและความไม่แน่นอน แนวคิดนี้สะท้อนให้เห็นในคำกล่าวที่ว่า “ผู้นำต้องเป็นทั้งสิงโตและสุนัขจิ้งจอก” ซึ่งหมายถึงการมีความแข็งแกร่งและความฉลาดเจ้าเล่ห์ในเวลาเดียวกัน (Mansfield, 2024) และมาคิอาเวลลีก็ยังคงมองว่า ผู้นำที่ยึดมั่นในความซื่อสัตย์หรือศีลธรรมในทุกสถานการณ์อาจกลายเป็นเป้าหมายของศัตรูที่ไร้ศีลธรรม ดังนั้น เขาจึงสนับสนุนให้ผู้นำมีความยืดหยุ่นในการปรับกลยุทธ์และพร้อมที่จะละทิ้งศีลธรรมเมื่อจำเป็น เช่น การหลอกลวงศัตรูหรือการใช้กำลังเพื่อควบคุมสถานการณ์ (บ้านจอมยุทธ์, มปป.) แนวคิดนี้แสดงถึงการเน้นผลลัพธ์ มากกว่าวิธีการในการปกครอง ตัวอย่างในยุคปัจจุบัน เช่น การเจรจาทางการเมือง หลายครั้ง ที่ผู้นำเลือกใช้วิธีการที่ไม่เปิดเผยความตั้งใจที่แท้จริงในเวทีการเจรจา เช่น การแสดงความยินยอมต่อข้อตกลงชั่วคราวเพื่อรักษาผลประโยชน์ในระยะยาว และการจัดการภายในประเทศ ในสถานการณ์วิกฤตที่ผู้นำบางคนอาจใช้กลยุทธ์ที่ขัดต่อหลักการเดิม ๆ เช่น การประกาศภาวะฉุกเฉิน หรือการใช้กลไกรัฐเพื่อควบคุมข้อมูลข่าวสารเพื่อป้องกันความวุ่นวาย อีกทั้ง มาคิอาเวลลียังเน้นว่า ผู้นำที่ประสบความสำเร็จคือ ผู้นำที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับ “Fortuna” หรือโชคชะตาที่เปลี่ยนแปลงได้เสมอ เขาเชื่อว่า ผู้นำไม่ควรยึดติดกับรูปแบบการปกครองแบบใดแบบหนึ่ง แต่ควรพร้อมที่จะเปลี่ยนกลยุทธ์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เช่น การเปลี่ยนจากการปกครองแบบอ๋อนโยนไปสู่การใช้กำลังเมื่อจำเป็น (Najemy, 2006) และแม้แนวคิดการใช้เล่ห์กลและความยืดหยุ่นจะมีประสิทธิภาพในบางสถานการณ์ แต่มันยังถูกวิพากษ์วิจารณ์ว่าอาจนำไปสู่การปกครองที่ขาดหลักการและความโปร่งใส ส่งผลให้ประชาชนสูญเสียความไว้วางใจในผู้นำอย่างลึกซึ้ง มาคิอาเวลลิมองว่ากลยุทธ์เหล่านี้ควรใช้เฉพาะในสถานการณ์ที่จำเป็น และไม่ควรใช้โดยปราศจากการคำนึงถึงผลกระทบในระยะยาว

3. การสร้างความกลัวมากกว่าความรัก หนึ่งในแนวคิดที่โดดเด่นใน The Prince ของมาคิอาเวลลี คือ ข้อเสนอว่าผู้นำควรสร้างความกลัวในหมู่ประชาชนมากกว่าความรัก เขาให้เหตุผลว่า ความกลัวมีพลังมากกว่าความรักในการทำให้ประชาชนปฏิบัติตามและรักษาความสงบเรียบร้อยในรัฐ มาคิอาเวลลีโอธิบายว่า ความรักของประชาชนสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ แต่ความกลัวซึ่งมาพร้อมกับการควบคุมและการลงโทษ จะทำให้ประชาชนปฏิบัติตามแม้ในสถานการณ์ที่ยากลำบาก (Mansfield, 2024) และมาคิอาเวลลีชี้ให้เห็นว่า ความกลัวควรใช้ในลักษณะที่ไม่ก่อให้เกิดความเกลียดชัง เพราะความเกลียดชังสามารถนำไปสู่การต่อต้านและการล้มล้างอำนาจของผู้นำ เขาแนะนำ

ให้ผู้ผู้นำสร้างความกลัวผ่านการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด การลงโทษผู้กระทำความผิด และการแสดงความเด็ดขาดในสถานการณ์วิกฤต อย่างไรก็ตาม ผู้นำควรหลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรงหรือความโหดร้ายเกินเหตุ เพราะอาจทำให้ประชาชนมองว่าผู้นำไร้มนุษยธรรมและนำไปสู่ความไม่พอใจที่ยากต่อการควบคุม (Najemy, 2006) ตัวอย่างในยุคปัจจุบัน เช่น มาตรการทางกฎหมายและความมั่นคง ในบางประเทศ ผู้นำใช้นโยบายที่เข้มงวดด้วยการลงโทษทางกฎหมายอย่างหนัก หรือการใช้กองกำลังเพื่อควบคุมสถานการณ์วิกฤต เช่น การก่อการร้ายหรือการประท้วง เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในรัฐ และการจัดการภาวะวิกฤตระดับโลก อย่างในสถานการณ์เช่นโรคระบาดหรือภาวะสงคราม ที่ผู้นำอาจใช้คำเตือนหรือมาตรการที่เคร่งครัดเพื่อให้ประชาชนปฏิบัติตามมาตรการที่จำเป็น เช่น การล็อกดาวน์หรือการบังคับใช้วัคซีน เป็นต้น อีกทั้ง มาคิอาเวลลีก็ได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการสร้างความกลัวโดยไม่ให้เกิดความเกลียดชัง ตัวอย่างเช่น การลงโทษที่ชัดเจนและเป็นธรรมจะช่วยเสริมสร้างความยำเกรงในผู้นำ ในขณะที่การใช้อำนาจเกินขอบเขตอาจทำให้ประชาชนสูญเสียความไว้วางใจและนำไปสู่การลุกฮือต่อต้าน แนวคิดนี้ยังคงเป็นหลักการที่สำคัญที่ใช้ในการบริหารจัดการของผู้นำในยุคปัจจุบัน แนวคิดนี้จึงได้รับการวิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวางในด้านจริยธรรมและสิทธิมนุษยชน การสร้างความกลัวอาจนำไปสู่การปกครองที่กดขี่และการละเมิดสิทธิของประชาชน อย่างไรก็ตาม มาคิอาเวลลีไม่ได้สนับสนุนการใช้อำนาจในทางที่ไร้เหตุผล เขาเสนอว่า ความกลัวควรถูกใช้ในลักษณะที่เหมาะสมและสอดคล้องกับเป้าหมายของการรักษาเสถียรภาพในรัฐ (Skinner, 2000) ดังนั้น การสร้างความกลัวมากกว่าความรักตามแนวคิดของมาคิอาเวลลีจึงเป็นการเน้นย้ำถึงความจริงในโลกการเมืองที่ผู้นำต้องจัดการกับความซับซ้อนของอำนาจที่สะท้อนถึงความสำคัญของการสร้างความกลัวในลักษณะที่ควบคุมได้ และไม่ทำให้ประชาชนเกลียดชัง และแนวทางนี้ก็ยังคงมีบทบาทสำคัญในการวางกลยุทธ์การบริหารจัดการในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะในสถานการณ์วิกฤตที่ต้องการการตัดสินใจที่เด็ดขาด

4. การตัดสินใจอย่างเด็ดขาดและรวดเร็ว มาคิอาเวลลีเน้นว่า หนึ่งในคุณสมบัติที่สำคัญที่สุดของผู้นำคือความสามารถในการตัดสินใจอย่างเด็ดขาดและรวดเร็ว โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วหรือเมื่อเผชิญหน้ากับวิกฤต การตัดสินใจที่ลังเลหรือไม่แน่นอนอาจนำไปสู่ความเสียหายต่อรัฐหรือการสูญเสียอำนาจ เขาเชื่อว่าผู้นำต้องพร้อมที่จะเผชิญกับความเสี่ยง เพราะการหลีกเลี่ยงการตัดสินใจอาจสร้างผลเสียที่ยิ่งใหญ่กว่า (Mansfield, 2024) ตัวอย่างในยุคปัจจุบัน เช่น ในสถานการณ์ เช่น COVID-19 ผู้นำที่ตัดสินใจอย่างรวดเร็ว เช่น การล็อกดาวน์ การจัดหาวัคซีน หรือการออกมาตรการสนับสนุน

ทางเศรษฐกิจ สามารถลดผลกระทบเชิงลบและช่วยให้ประเทศฟื้นตัวได้เร็วกว่าผู้นำที่ลังเลเป็นต้น มาคิอาเวลลีจึงเปรียบเทียบผู้นำที่ประสบความสำเร็จกับผู้ล้มเหลวว่า ผู้นำที่กล้าตัดสินใจแม้จะเสี่ยงผิดพลาด ย่อมมีโอกาสรอดพ้นจากวิกฤตได้มากกว่า ผู้ที่ลังเลหรือพยายามหลีกเลี่ยงการตัดสินใจ มักจะถูกสถานการณ์ครอบงำจนไม่สามารถควบคุมได้ในที่สุด (Najemy, 2006) แม้ว่าการตัดสินใจอย่างเด็ดขาดและรวดเร็วจะมีข้อดี แต่ก็มีความเสี่ยงหากการตัดสินใจนั้นไม่ได้พิจารณาอย่างรอบคอบ การตัดสินใจที่ขาดข้อมูลหรือมองข้ามผลกระทบในระยะยาว อาจนำไปสู่ความล้มเหลวที่รุนแรงได้ ดังนั้น ความเด็ดขาดจึงต้องมาพร้อมกับการวิเคราะห์ข้อมูลที่ดีและการปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ

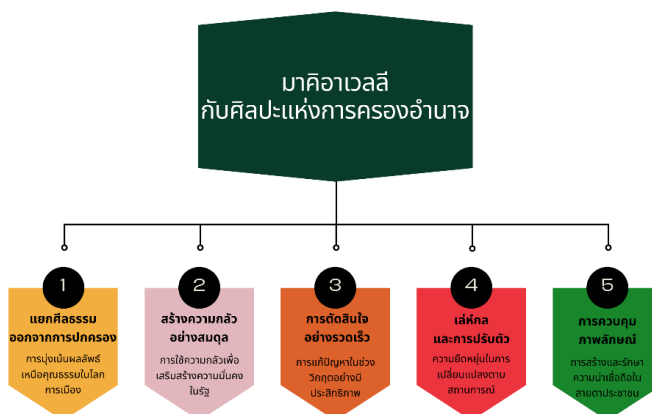
5. การรักษาภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือ มาคิอาเวลลีให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือของผู้นำ เพราะเขาเชื่อว่า “สิ่งที่คนอื่นมองเห็น” มีอิทธิพลต่อการรักษาอำนาจของผู้นำมากกว่าคุณสมบัติที่แท้จริง ภาพลักษณ์ที่ดีช่วยสร้างความไว้วางใจในสายตาของประชาชนและพันธมิตรทางการเมือง แม้ว่าผู้นำอาจไม่ได้มีคุณสมบัติที่สมบูรณ์แบบ แต่การแสดงออกถึงความมั่นคง ความยุติธรรม และความเด็ดขาด จะช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นและความเคารพจากผู้คน (Mansfield, 2024) ตัวอย่างในยุคปัจจุบัน เช่น ผู้นำในยุคปัจจุบันมักใช้สื่อมวลชนและโซเชียลมีเดียในการสร้างและรักษาภาพลักษณ์ เช่น การแสดงถึงความเป็นผู้นำที่เข้มแข็งและมีความเห็นอกเห็นใจในยามวิกฤต เช่น การเยี่ยมพื้นที่ประสบภัยพิบัติหรือการแสดงความชัดเจนในนโยบาย เป็นต้น และมาคิอาเวลลีเตือนว่า ผู้นำไม่ควรสร้างภาพลักษณ์ที่ขัดแย้งกับความเป็นจริง เพราะความแตกต่างระหว่างภาพลักษณ์ที่แสดงออกและการกระทำจริง อาจทำให้ประชาชนรู้สึกถูกหลอกลวงและสูญเสียความเชื่อใจได้ ดังนั้น ความสำเร็จของการรักษาภาพลักษณ์ขึ้นอยู่กับ การแสดงออกอย่างสมดุลระหว่างความจริงและการสร้างภาพ (Najemy, 2006) แม้ว่าแนวคิดการรักษาภาพลักษณ์จะมีประสิทธิภาพในเชิงการเมือง แต่ก็อาจถูกวิพากษ์ว่าเป็นการสร้าง “ภาพลวง” ที่ไม่ได้สะท้อนถึงความจริง โดยเฉพาะในกรณีที่ผู้นำมุ่งเน้นการสร้างภาพลักษณ์มากกว่าการแก้ไขปัญหาอย่างแท้จริง ซึ่งอาจนำไปสู่ความไม่พอใจในระยะยาวหากผลลัพธ์ไม่เป็นไปตามความคาดหวังของประชาชน

สรุปได้ว่า แนวคิดของมาคิอาเวลลีได้สร้างผลกระทบอย่างลึกซึ้งต่อการเมืองยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะในเรื่องของการแยกศีลธรรมออกจากการเมือง การใช้เล่ห์กลและความยึดหยุ่นในการปกครอง และการสร้างความกลัวมากกว่าความรัก แม้ว่าแนวคิดเหล่านี้จะถูกวิพากษ์วิจารณ์ในด้านจริยธรรม แต่ก็ยังคงมีอิทธิพลต่อวิธีการที่ผู้นำและนักการเมืองใช้ในการบริหารและรักษาอำนาจในปัจจุบัน

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาเรื่อง มาคิอาเวลลีกับศิลปะแห่งการครองอำนาจ พบว่า แนวคิดของ นิโคโล มาคิอาเวลลีใน The Prince ได้กลายเป็นรากฐานสำคัญที่สร้างอิทธิพลต่อวิถีคิดและการบริหารจัดการในโลกการเมืองทั้งในอดีตและปัจจุบัน องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการศึกษานี้เน้นถึงสำคัญของการบริหารจัดการอำนาจด้วยความสมดุลระหว่างความเป็นจริงและจริยธรรม การปรับตัวในสถานการณ์ที่ซับซ้อน และการใช้อำนาจเชิงกลยุทธ์เพื่อตอบสนองความต้องการของรัฐและประชาชน ผู้เขียนสังเคราะห์ได้เป็นองค์ความรู้ คือ

1. การแยกศีลธรรมออกจากการปกครอง มาคิอาเวลลีเสนอว่า ศีลธรรมและการเมืองควรถูกแยกจากกัน ผู้นำควรมุ่งเน้นผลลัพธ์และความอยู่รอดของรัฐมากกว่าการปฏิบัติตามหลักศีลธรรมอย่างเคร่งครัด
2. การสร้างความกลัวในประชาชนอย่างสมดุล การใช้ความกลัวเป็นเครื่องมือในการปกครองช่วยเสริมสร้างเสถียรภาพ แต่ต้องหลีกเลี่ยงไม่ให้ประชาชนรู้สึกเกลียดชัง เพราะจะนำไปสู่การต่อต้าน
3. การตัดสินใจที่เด็ดขาดและรวดเร็ว ผู้นำที่มีความมั่นใจและพร้อมรับความเสี่ยงในการตัดสินใจมักจะประสบความสำเร็จในสถานการณ์วิกฤต
4. การใช้เล่ห์กลและการปรับตัว ความยืดหยุ่นและการใช้กลยุทธ์ที่เหมาะสมช่วยให้ผู้นำสามารถปรับตัวต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้
5. การควบคุมภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือ ผู้นำควรแสดงภาพลักษณ์ที่น่าเชื่อถือและสอดคล้องกับความคาดหวังของประชาชน เพื่อรักษาความไว้วางใจในระยะยาว โดยสังเคราะห์เป็นภาพได้ดังภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการศึกษานี้สามารถช่วยให้เข้าใจหลักการบริหารจัดการอำนาจที่เหมาะสมในโลกการเมืองที่ซับซ้อน แนวคิดเรื่อง การแยกศีลธรรมออกจากการปกครอง ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการมุ่งเน้นผลลัพธ์มากกว่าความสมบูรณ์แบบทางจริยธรรม ผู้นำในยุคปัจจุบัน เช่น ผู้นำในช่วงวิกฤต COVID-19 มักต้องตัดสินใจอย่างเด็ดขาด แม้จะขัดกับความพึงพอใจของประชาชนบางส่วน อีกทั้ง การสร้างความกลัวในหมู่ประชาชนยังช่วยสร้างเสถียรภาพ หากดำเนินการอย่างเหมาะสม ผู้นำที่สามารถปรับตัวตามสถานการณ์ เช่น การแสดงความมั่นคงในเชิงภาพลักษณ์ ก็จะได้รับเชื่อมั่นจากทั้งประชาชนและพันธมิตร แนวคิดของมาคิอาเวลลีจึงไม่ใช่เพียงปรัชญาการปกครอง แต่ยังเป็นกลยุทธ์ที่ช่วยให้ผู้นำจัดการความซับซ้อนของอำนาจและความเปลี่ยนแปลงในระยะยาว

สรุป

แนวคิดของนิโคโล มาคิอาเวลลี ในผลงาน The Prince ถือเป็นผลงานชิ้นสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อศาสตร์การเมืองและการบริหารจัดการ โดยเน้นความเป็นจริงในโลกการปกครอง พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการรักษาอำนาจและเสถียรภาพของรัฐผ่านกลยุทธ์ที่ชาญฉลาดและปรับตัวได้ในทุกสถานการณ์ โดยกล่าวถึงหลักการสำคัญ เช่น การแยกศีลธรรมออกจากการปกครอง การใช้ความกลัวอย่างสมดุล การตัดสินใจที่เด็ดขาดและรวดเร็ว การใช้เล่ห์กลเพื่อความยืดหยุ่น และการสร้างภาพลักษณ์ของผู้นำที่น่าเชื่อถือ แนวคิดเชิงของมาคิอาเวลลีจึงไม่ได้เป็นแค่เพียงปรัชญาเท่านั้น แต่ยังชี้ให้เห็นถึงการนำแนวคิดเหล่านี้มาประยุกต์ใช้ในยุคปัจจุบัน ซึ่งเต็มไปด้วยความซับซ้อนและความท้าทาย ดังนั้น แนวคิดของนิโคโล มาคิอาเวลลี จึงเป็นการเน้นย้ำว่า ความสำเร็จของการบริหารจัดการอำนาจนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับคุณธรรมเพียงอย่างเดียว แต่ต้องอาศัยการตัดสินใจที่ชาญฉลาด กลยุทธ์ที่เหมาะสม และความสามารถในการปรับตัวต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง แนวคิดเหล่านี้ยังคงมีคุณค่าและความเกี่ยวข้องในโลกการเมืองยุคใหม่

เอกสารอ้างอิง

กษิตศ รอดน้อย และพระชาณรงค์ ประเสริฐศรี. (2566). วิเคราะห์แนวคิดปรัชญาการเมืองของนิโคโล มาคิอาเวลลี. วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมการบริหาร, 6(5), 199-216.

- กองบรรณาธิการศิลปวัฒนธรรม. (2567). วิธีรักษาอำนาจฉบับ “มาเคียเวลลี” ผู้ถูกเรียกว่า “เจ้าของศาสตร์ทรราช”. สืบค้น 10 มกราคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/7ab9j>
- จตุพล ดวงจิตร. (2558). เจ้าผู้ปกครอง *THE PRINCE*. สืบค้น 11 มกราคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/HbknK>
- บ้านจอมยุทธ์. (มปป.). มาเคียเวลลี (*Niccolo Machiavelli ค.ศ. 146-1527*). สืบค้น 11 มกราคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/ETHzx>
- พฤทธิกร สาระกุล. (2561). เจ้าผู้ปกครอง (*The Prince*). สืบค้น 11 มกราคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/n8JNO>
- ภาวิดา รังสี. (2565). มาเคียเวลลี การเมืองไทยของเจ้าผู้ปกครอง. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี*, 14(1), 253-264.
- Aong. (2015). “*The Prince*” by Niccolo Machiavelli. Retrieved January 10, 2025, from <https://shorturl.asia/y8FYN>
- Britannica. (n.d.). *Niccolò Machiavelli: Renaissance Political Realism*. Retrieved January 10, 2025, from <https://shorturl.asia/lztAj>
- ELCPG. (n.d.). *Political Philosophy and Ethics Ruler Nicolo Machiavell*. Retrieved January 10, 2025, from <https://shorturl.asia/Gvs35>
- Greelane. (2019). *The Life, Philosophy, and Influence of Niccolò Machiavelli*. Retrieved January 10, 2025, from <https://shorturl.asia/G5W9P>
- Mansfield, H. (2024). *Niccolò Machiavelli Italian statesman and writer*. Retrieved January 10, 2025, from <https://shorturl.asia/lztAj>
- Najemy, J. M. (2006). *A history of Florence 1200–1575*. England: Oxford University Press.
- Skinner, Q. (2000). *Machiavelli: A very short introduction*. England:Oxford University Press.